

ETH DIARI

Numerò 141
diuendres 25 de junh 1999

HUELHETON

DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

BARCELONA RECEP EN LONDRES UN DES PRÈMIS D'ARQUITECTURA MÈS IMPORTANTS DETH MON

costat, que Barcelona "s'a convertit en un modèu, en ua filosofia qu'ara s'a de veir s'ei exportabla entà orizonts mès luenhans".

D'outes ciutats favorites

Es tres alcaldes parlèren des sues ciutats favorites a despart de Barcelona. Clos apuntèt Boston, "perque ei ua opcion d'universalitat, empresa e ciutat"; Maragall tirèt tà Nava York, Roma, Edimborg e Praga; en tot que Narcís Serra s'estimèt mès Sevilha.

Eth president deth RIBA, David Rock, expliquèt qu'es tres bailes an sabut mantier ua estratègia basada en un modèu qu'avalòre espciaument er espaci public, e destaquèt era importància deth dessenh ena ciutat.

Eth jurat deth RIBA, ath delà de David Rock, qu'ei format peth catedratic Peter Carolin e es arquitectes Sir Norman Foster, Sir Michael Hopkins, Ian Latham e Stuart Lipton. Entà decidir eth prèmi, eth jurat s'amasse dus viatges ar an e analise per escrit e tamb diapositiues es candidatures. Dempús se decidís eth guanhador entà que sigue aprovat pera reina.

Era prumèra Royal Gold Medal siguec presentada en 1848 pera reina Victòria e a estat autrejada cada an. Er an passat eth guanhador siguec Oscar Niemeyer, er arquitecte que dessenhèt Brasília. D'anti guanhadors qu'an estat Sir Charles Barry, Le Corbusier, Mies van der Rohe, Norman Foster o Richard Rogers.

Eth baile de Barcelona en foncions, Joan Clos, acompanyat des sòns dauancèrs en cargue, Pasqual Maragall e Narcís Serra, recebec ager pera tarde en Londres era medalha d'òr deth Royal Institute of British Architects (RIBA), que s'autregèt ara ciutat de Barcelona en reconeishença ath sòn projècte de regeneracion urbanistica.

Aguest ei eth prumèr còp qu'era medalha d'òr deth RIBA, un present dera reina d'Anglatèrra e qu'ei considerada un des prèmis d'arquitectura mès importants deth mon, s'autrege a ua ciutat.

Era resolucio deth jurat se hec en mes de març passat. Pendent er acte d'autrejament, Joan Clos arregraic era concession deth prèmi, deth quau afirmèt que "supause ua grana illusion e ua grana responsabilitat entà contunhar en futur er esfòrc ja començat e qu'a portat Barcelona enquia a on ei actualament".

Er Institut considere qu'era ciutat de Barcelona ei era grana protagonista deth prèmi, mès tanben "es òmes qu'an personificat e an amiat a tèrme era transformacion d'ença deth prumèr govèrn democra-

tic de Barcelona". Narcís Serra, Pasqual Maragall, eth baile en foncions, Joan Clos, atau com es arquitectes Josep Antoni Acebillo e Oriol Bohigas, sigueren nomenats, en madeish acte, membres d'aunor der Institut. Er alcalde Joan Clos senhalèt en ua ròda de premsa prealabla ar acte d'autrejament qu'ua des rasons pes quaus s'a balhat eth prèmi a estat per "mantier ua estratègia de renauiment dera ciutat, non sonque es grani projectes, senon tanben es petiti detalhs". Clos expliquèt qu'era ciutat a projectès de grani cambis, com era arribada deth Trèn de Nauta Velocitat o era refòrma der aeropòrt. Atau madeish destaquèt era celebracion en Barcelona er an 2003 deth Campionat Mondiau de natacion, e eth Fòrum Universau des Cultures en 2004, "tamb era participacion dera Unesco, çò que garantize amplis contiengudi a nivèu mondiau", declarèt er alcalde barcelonés.

Pasqual Maragall, qu'a estat qu'a aucupat mès temps era alcaldia de Barcelona d'ença dera arribada dera democràcia, senhalèt, peth sòn

JOSPIN ASSEGURE QUE SIGNAR ERA CARTA EUROPÈA DE LENGÜES REGIONAUS NON AFÈCTE ERA UNITAT NACIONAL

Eth prumèr ministre de França, Lionel Jospin, afirmèt ager ena Assemblèa Nacionau (cramba baisha deth Parlament) que 'ratificar' era Carta Europèa de Lengües Regionaus "non questione era Repu-

blica, ne afècte era unitat nacionau, ne debilita era lengua francesa".

Diuèrses personalitats, tant de dreita com d'esquèrra, s'oposèren a ua revision dera Constitucion que permeterie ratificar aguesta Carta, en tot començar peth ministre der Interior, Jean-Pierre Chevènement. En acabar eth Conselh de Ministres, Chevènement afirmèt que modificar era Constitucion entà dar un estatut as lengües regionaus serie com "balcanizar França".

Eth Conselh Constitucionau, qu'a estudiat era question dera demana deth president Jacques Chirac, estimèt eth darrèr 16 de junh qu'era Carta Europèa de Lengües Regionaus ei contrària ara Constitucion.

AUÉ COMENCE ETH CICLE ROMANIC MUSICAU TAMB UA VISITA-CONCÈRT ENA GLÈISA DE SANT MIQUÈU DE VIELHA

A net, tàs 22 ores, comence eth cicle Romanic Musicauc tamb ua prumèra visita-concèrt ena glèisa de Sant Miquèu de Vielha, a on eth compositor e pianista Antonio Tolmos Tena presentarà era òbra deth sòn nau CD, *Cristall*. Aguest cicle ei eth tresau ostiu que se celebre e ei patrocinat peth Conselh Generau d'Aran e peth consòrci Torisme Val d'Aran. Enguan, en Romanic Musicauc, se haràn un totau de 12 visites-concèrts, toti es diuendres tàs 22 ores pendent es mesi de junhsèga, agost e enquiath 10 de seteme (veiguetz quadre adjunt).

Qu'ei interessant aguesta sòrta d'eveniment, mieitat session de coneishement

toristic e artistic der auviatge aranés, e mieitat audicion de concèrt. Es organitzadors ac definissen atau: "Pendent es visites-concèrts es assistents poderàn descurbir dera man d'ua especialista en romanice es caracteristiques de quauqu'ues des glèises mès representatiues dera Val d'Aran. Un viatge acabada era visita, aqueri qu'agen trigat era propòsta gaudiràn

de concèrts de qualitat, enes quaus, grops de cramba, coraus e solistes aufriràn repertòris atractius. Cau remarcar qu'eth caractèr intimista d'aguesti concèrts, er encastre a on se celebren e, tanben, er interès que genere era visita guidada an estat ua combinason plan atranta tant tàs aficionadi ara musica com tad aqueri que volien aprofundir enes sòns coneishements deth romanice dera Val".

Calendari deth Romanic Musicauc 1999

Lòcs des visites-concèrt	
25/6	Sant Miquèu de Vielha
2/7	Sant Esteve de Tredòs
9/7	Sant Fabian d'Arres de Jos
16/7	Santa Eulària d'Unha
23/7	Sant Blai de Les
30/7	Sant Feliu de Vilac
6/8	Sant Peir d'Escunhau
13/8	Santa Maria de Vilamòs
20/8	Sant Esteve de Betren
27/8	Santa Maria d'Arties
3/9	Era Assumpcion de Maria de Bossòst
10/9	Sant Andreu de Salardú

BEN LÈU, ESPECIAU "PACTES ELECTORAUS"

Joan Riu alcalde de Vielha tamb es vòts de Jusèp Calbetó?

Ua analisi tamb prohoditat de tota era actuau 'moiguda' de Jusèp Calbetó.

Ei 'politicament corrècta' era supausada tactica Riu de profiter uns vòts der 'antic regim' -es de Pepito- entà arribar a èster alcalde entà hèr ua òbra de cambi e modernitat tà Vielha?

Ei ua accion indigna?

O tanben ei indigne que Perdices sigue alcalde peth cambi de 'giqueta', quinze dies abantes des eleccions, d'uns líders pedanis?

Se premanís un frònt comun dera oposicion entà frenar era supausada prepotència convergenta?

RESERVA ETH TÒN EXEMPLAR

Diüersi viatges è escrit sus educacion e valors des dera preocupacion o era inquietud peth ròtle dera escòla en aguest tèma, peth papèr des professionaus dera educacion o per aquerò que legitimament se pòt demorar des associacions infantils o juvenils en aguest camp.

Era preocupacion tad aguest tèma ei comparada pes educadors, ja siguen presents en sector dera educacion formau o reglada o en deth temps liure. Era generau receptivitat e interès pes valors ei un simptòma positiu dera situacion e un indicaièr mès de que quauquarren se botge ath nòste torn. Ua auta causa ei que sigam d'acòrd o non ena formulacion precisa des interrogants fonamentaus e, mens encara, enes responses que les dam. Eth nau punt de gessuda ei pluralista e oblige ara recèrca d'un certan consens de valors minims comuns as agents socials qu'actuen en ambit globau dera educacion.

En aguesta collaboracion voleria plantejar un punt de gessuda entà un debat que creigui de besonh e imprescindibile. Besonhós entà esvitar era repeticion de discorsi insufisenti entad açò que tanh as valors, e imprescindibile entà replaçar en un nau contèxte socioeconomic era vielha e ja classica reflexion etica e morau sus era solidaritat e era patz.

Valors, istòria e cultura

Tot soent entenem a parlar "d'absència de valors de referència e de modèus d'identificacion" o de "crisis de valors". Es qu'ac ven atau mos acaben parlant dera desorientacion des naues generacions e d'agues subtilses per estil. Eth nòste punt d'enguarda ja ei, d'entrada, diferent.

Eth sistèma de valors d'ua cultura ei quauquarren complèxe; frut, ath madeish temps, de procèssi istorics, de sostrats culturals determinadi e ritmes diüersi de cambi social. Es valors, com d'auti elements configuradors dera cultura, son estacadi a procèssi de contunhut e cambi. Es valors son reflèxe reau dera evolucion o estancament d'ua societat. Enes nòsti dies, era internacionalizacion dera vida economica, es naues e cambiantes relacions entre pòbles, era plia integracion ena Union Europèa (UE) e er auanç ena construccion d'ua màger unitat comunitària, er asolidament deth pluralisme des societats auançades, era pèrta deth ròtle tradicionau dera organizacion eclesiastica enes societats contemporanèes e tanti d'auti factors influïssen en increment o pèrta de significacion istorica e sociala especifica de determinadi valors e impausen ua obligada atencion entà naues realitats e nau valors.

Eth procès de cambi qu'auem viscut e viuem ena societat catalana pendent es darrères decades a produsit un certan miralhament en fòrça gent. An arribat a creir qu'èm deuant d'ua grèu absència de valors. Non ac veigui atau. Viuem, mèsleu, en ua escadença d'emergència de nau valors, de naues sintesis de valors. Totun, era situacion mestrejanta qu'ei, en conjunt, encara de caractèr tradicionau. Era denòncia se torne contra es nau

profetes de calamitats que non hèn senon mèter en evidència es limitacions e er estancament deth modèu vigent en un contèxte de cambi rapid e accelerat.

Es valors son realitats dinamiques, relatives ath complèxe culturau en quau se dan e totemp expression viua dera interaccion presenta entre es individús, es grops e es institucions socials en un moment determinat e en ua societat concreta. Eth hèt ei qu'es concepcions etiques e moraus an de tocar nau problèmas e an de respòner a naues realitats tambe naues formulacions e valors. Totun, eth discors de multi educadors ei anclat en un passat desbordat per hèts nau e irreversibles, de caractèr social e economic. Eth problèma non ei pas des naues generacions senon des persones adultes. Cau refusar ua vedença estatica des valors perque ei aluenhada deth dinamisme dera vida sociala. En aguest punt *carques e progres* se semblen mès que non mos pensam. Era soentada permanença des valors, era imaginària permanença deth sistèma de valors de 'tostemp' (molti se remontan ues decades entà darrèr), ei un grèu error e un trebuch hijut ath procès en quau èm immèrsi de plen.

Afirmar era historicitat des valors e es sòns referents culturals non pòrte, besonhosament, coma quauqu'uns pretenen, a un relativisme morau radica. En tot cas plantege eth problèma dera fonamentacion madeisha deth sistèma, des opcions darrères que dan supòrt ara filantropia o era alterofòbia, coma manèras d'entèner es relacions entre es èsters umans. Eth tèma pòt resultar apassionant mès escape, vediblement, ara finalitat d'aguest escrit. Sonque cau rebrembar e mantier qu'es valors son realitats simboliques istoriques, relatives as cultures enes quaus se formulèn e que son dotadi deth dinamisme des hèts socials. Eth problèma non ei de manca o crisis de valors, senon de concepcion e plantejament dera question. Ath delà, se tracte d'un tèma subergessent pera virtualitat e eth potencièu transformador, a miei e a long tèrme, qu'an referents des conductes socials desirables.

Un element paradigmatic

Entà concretar mès aguest conjunt d'afirmacions meterè un exemple que me semble plan illustratiu d'açò que didem. Non ei eth prumèr còp que lo plantege.

En un contèxte com eth nòste era competitivitat ei un valor important. Toti es educadors auem de plantejà-mos era question de com

educar entà viúer en ua societat competitiva.

Eth hèt dera competitivitat mos oblige a auer ben presentes es resultes dera globalizacion, dera internacionalizacion dera economia e dera influència extraordinària des mercats ena nòsta vida. Eth temps liure non escape, tanpòc, des regles deth mercat e deth consum. S'im-pause, en madeish punt de gessuda, un dur realisme: arren mès contraproductent qu'amagar eth cap jos era ala o negar

era existència d'un seriós problèma de consumisme ena actitud de fòrça pairs e mairs quan s'apropèn tar esplai. Ei possible afirmar un modèu social que considere era competitivitat ("era rivalitat estimulanta", com la define Delors) com un exemple positiu integrant dera societat ena quau viuem. Es criteris d'ua economia globau de mercat son compatibles tambe era consciència des termières deth mercat, era acceptacion deth caractèr esturmentau e subordinat dera racionalitat economica, eth protagonisme des agents socials e eth papèr possador e dinamizador des administracions publicques. Competitivitat, solidaritat e cooperacion son tres valors qu'auem de saber combinar tambe claretat.

Consideri qu'èm pòc avedadi encara a analizar es causes d'aguesta perspectiva estant. En mon educatiu, plan especiaument, i a ua explicabla resistència a entrar en tèma. Mos auem passat era vida denostant er individualisme qu'impere, possant experiéncias solidàries e fomentant ues relacions socials basades ena patz e eth respècte mutu. Mès que cau preguntà-mos s'era version radica deth neoliberalisme ei era unica possibla deuant dera naua situacion e s'ei legitim er abandonament deuant de çò que constituís un repte de prumèra magnitud.

Solidaritat e eficàcia

En nòm d'ua educacion pensada des deth valor deth trabalh cooperatiu e en equip non se pòt pas desbrembar qu'era preparacion des naues generacions passe pera eficàcia en trabalh. Es recorsi publicis invertits en educacion s'an d'emplegar tambe garantias de rentabilitat, ei a dèder, cercant era qualitat ena prestacion des servicis d'utilitat publica que se financen. Er exit des organizacions e des persones ei ua meta desirabla. Eth hèt de refusar ua vedença dera vida centrada en exit e era eficàcia non justifique, de cap de manèra, que les avalorem coma quauquarren negatiu o indesirabla. Auem d'èster capables de senhalar eth sòn valor relatiu e d'educar entà assumir era sua presència o absència des dera dignitat e eth respècte tàs auti. Entengui qu'un des reptes educatius d'auè ei eth de hèr compatibles era rivalitat estimulanta dera quau parlam, tambe ua vida formulada en tèrmes de solidaritat e cooperacion. Ei possible viúer tambe dignitat en ua societat competitiva com era nòsta, sense acceptar acriticament era economia *galopant* que mos entore. Era naua societat civiu que semble gèsser enes darrèr ans (ua societat afortida e autonòma) demane naues politiquas socials (aluenhades deth clientelisme partidari) e ua naua vedença des valors consideradi fonamentaus.

Non ei sufisent parlar de solidaritat, responsabilitat o esperit critic, per molt besonhós qu'auerò sigue aué. Tanben cau educar entà gaudir dera vida e dera natura, deth léser e deth trabalh; educar en esfòrc personal e collectiu e en desir de superacion; ena realizacion suenhosa des trabalhs; ena puntualitat e era responsabilitat. Era creativitat, era capacitat de realizar activitats de manèra coordinada e autonòma entà arténher objectius, era capacitat de relacion tambe es auti e era afabilitat ena comunicacion tambe d'auti, atau com d'auti valors, son indicaires de competitivitat as quaus cap agent de socializacion (escòla, familia, esplai, eca.) non se pòt permèter eth luxe d'èster estranh.

Era consideracion d'indicaires de competitivitat com es senhaladi ei pliament compatibla tambe era mès fòrta defensa d'un estil de vida presidit pera recèrca dera solidaritat e era justícia enes relacions socials. Arren non a a veir tambe era idia neoliberal, ne tambe es relacions socials. Arren non a a veir tambe era idia neoliberal, ne tambe es vielhes concepcions 'roussonianes', ne tambe umanismes abstractes e pegassi. Higiria que, en molti des valors qu'auem englobat tambe eth tèrme competitivitat, er esplai pòt auer un protagonisme destacat e, dilhèu, plan mès gran qu'era institucion escolara.

Salvador Carrasco Calvo

Professor de Sociologia
Universitat de Barcelona (UB)

(contunhe deman)

ETH DIARI

SOSCRIPCION

Telefon **619294159**

Prètz: **19.720 ptes IVA includit.**

Includís: Soscripcion annau (diari, mès 5 especiaus). Distribucion en casa o recuelhuda en quidòc.

Dehòra dera Val d'Aran

Enviament per corrèu: 7.400 ptes.

AGUEST EI UN ESPACI A ON I PÒT AUER ETH SÒN ANONCI. TRUCATZ-MOS E MOS L'ENCOMANATZ, NOSATI LI HARAM ERA COMPOSICION GRAFICA, ERA TRADUCCION E TOT A QUERÒ QUE CALGUE, PETH MADEISH PRÈTZ. CADA MODUL (6,8 cm x 5 cm) A UN PRÈTZ DE 3.000 PESSETES MÈS IVA. TELEFON 973 64 17 72

Edite ETH DIARI
Familia Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Europèa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manel Vidal
locau num 5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25330 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail vivenciaaranesa@ctv.es

Editor e director: Joan-Ramon Colomines-Companys.
e-mail: jrcc@apdo.com

Informatica e dessenh: Marc Colomines i Nadal.

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.

Equip comercial: Ramon Agulló i Teixidor.

Impression: Xerox's Document Center 220 ST d'ETH DIARI
en Vielha. Tirada: 1000 exemplars.